

Otwarta lista polecanych do uprawy gatunków i odmian roślin ogrodniczych

Wybór poszczególnych gatunków roślin został dokonany ze względu na niekłopotliwą uprawę, plenność i cechowanie się korzystnym wpływem na zdrowie człowieka. Wskazane owoce, warzywa i zioła:

- Regulują trawienie
- Stabilizują florę jelitową
- Rozpuszczają kwas moczowy
- Obniżają poziom cholesterolu we krwi
- Zapobiegają powstawaniu komórek rakowych
- Wspierają rozwój substancji odpornościowych
- Wzmacniają dziąsła i florę jamy ustnej
- Poprawiają zdolność koncentracji
- Podnoszą odporność na stresy
- Ułatwiają spokojny sen
- Pomagają utrzymać zgrabną sylwetkę.

Gatunki i odmiany roślin sadowniczych

Przedstawione gatunki i odmiany są polecane na działki ze względu na stosunkowo łatwą uprawę i niezwykle cenne właściwości prozdrowotne owoców, bądź szczególne walory smakowe i przetwórcze. Powinny uzupełniać rosnące już na działkach sadownicze nasadzenia, bądź stanowić nowe nasadzenia w połączeniu z innymi roślinami.

● Rośliny sadownicze o małych wymaganiach siedliskowych i pielęgnacyjnych, wcale lub rzadko porażane przez choroby i szkodniki

1 Jagoda kameczacka odm.: Wojtek, Zojka, Borealis, Jugana, Vostorg

2 Aronia odm.: Hugin, Nero, Galicjanka, Viking

3 Świdośliwa olcholistna odm.: Northline, Smoky, Honeywood, Pembina

- 4 Kolcowój szkarłatny odm.: Big Berry, New Big, Sweet Berry, No 1
- 5 Dereń jadalny odm.: Elegantyj, Szafer, Joligo, Jantarnyj
- 6 Morwa biała odm.: Gerardi's Dwarf
- 7 Róża owocowa: mieszańce róży dzikiej, girlandowej, pomarszczonej, jabłkowej odm.: Skolimów, Konstancin, Karpatia, Nova E2
- 8 Cytryniec chiński
- 9 Pigwowiec

● Cenne gatunki sadownicze o nieco większych lub specyficznych wymaganiach glebowych lub uprawowych

- 10 Czarna malina odm.: Litacz
- 11 Rokitnik odm.: Czuskaja, Botaniczeskaja, Podarok Sadu, Witaminnaja i meski-Pollmix
- 12 Pigwa wielkoowocowa odm.: Champion, Bereczki, Portugalska, Lescovac,
- 13 Bez czarny odm.: Samyl, Sampo, Aureomarginata, Eva,
- 14 Borówka wysoka odm.: Duke, Patriot, Bluecrop Chandler, Darrow
- 15 Żurawina odm.: Bergman, Franklin, Stevens, Pilgrim,
- 16 Borówka brusznica
- 17 Aktinidia ostrolistna odm.: Domino, Geneva, Bingo, Ananansnaja, oraz męski Weiki

● Inne

- 18 Winorośl odm. odporne na choroby
- 19 Truskawki odm. odporne na choroby, odmiany powtarzające owocowanie
- 20 Śliwa węgierka odm. tolerancyjne na szarękę (Tolar, Promis, Nectavit)
- 21 Maliny jesienne odm. Polka, Polesie,
- 22 Poziomki
- 23 Porzeczki czarne, czerwone lub białe, zwłaszcza formy pienne

Gatunki i odmiany warzyw i roślin przyprawowych do uprawy na działkach

● Warzywa liściowe:

- 1 Roszponka
- 2 Rukola (rokietta)
- 3 Szpinak zwyczajny
- 4 Endywia (z siewu i rozsady) – nie jedzą jej ślimaki, mniej podatna na choroby

5 Salata masłowa np. z siewu do szybkiego zbioru – na małe listki, sałaty listkowe – kolorowe, zielone, ciemnofioletowe, listkowe – dębolistne

6 Salata rzymska (w typie odmian mini) do małych ogródków, do uprawy w skrzyniach i w pojemnikach (na balkon i na tarasy)

7 Salata japońska

8 Rzeżucha ogrodowa – uprawa w pojemnikach i gruncie,

9 Jarmuż (upr. Z rozsady)

10 Szpinak musztardowy

● Warzywa przyprawowe:

11 Szczypiorek (Bohemia, Wulkan)

12 Koperek (Amat, Skaner)

13 Trybula

14 Pietruszka naciowa (Fest, Astra, Festival, Fiesta)

15 Szczypiorek czosnkowy

16 cebula z dymki

17 Papryka ostra – do uprawy w gruncie i w doniczkach (Cyklon, Orkan, Turbo) oraz półostra (Rokita)

● Inne gatunki

18 Fasola szparagowa karłowa (Tara, Syrenka, Laurina, Korona, Muza, Ametyst, Ibiza)

19 Groch na zielono (Jantar, Kaskada, Telefon, Primavil), cukrowy (Oregon Sugar, Ambrosia)

20 Cukinia odmiana żółta Atena F1 i zielona Astra F1,

21 Dynia olbrzymia Justynka F1, Hokkaido, Muskat de Provence (odmiana dyni piżmowej)

22 Rzędziewka (Lada, Krasa, Silesia, Rowa, Carmen)

23 Burak liściowy (Bright Lights, Lucullus)

24 Kalarepa (Gigant, Gabi), uprawa z rozsady

25 Pomidory odm. koktajlowe (typu cherry)

26 Papryka słodka – odmiany krajowe, o czerwonych owocach dobrze dostosowane do warunków naszego klimatu (równomiernie dojrzewające) np., Roberta, Robertina

27 Głębigrózek – atrakcyjne strąki, mało miejsca zajmuje – na balkon, tarasy, przy płocie

28 Okra

29 Brukselka (uprawa z rozsady)

Gatunki ziół do uprawy na działkach

1 Bazylia

2 Majeranek

3 Mięta

4 Melisa

5 Lubczyk

6 Lebiodka (oregano)

7 Tymianek

8 Czosnek niedźwiedzi

9 Kolendra

10 Cząber

11 Rozmaryn

Rośliny ozdobne

Spośród bogactwa roślin ozdobnych warto wprowadzać na działkę te, które mogą towarzyszyć, dopełniać i wzbogacać, nie tylko wizualnie, uprawy roślin użytkowych. Należą do nich:

- Rośliny chętnie odwiedzane przez owady pożyteczne i zapylające:

1. Lawenda
2. Kocimiętka
3. Szałwia omszona
4. Przetacznik
5. Miodunka
6. Jeżówka
7. Krwawnik
8. Żywokost
9. Krokusy

- Zadarniające, głównie jako żywa ściółka w uprawach sadowniczych:

10. Barwinek
11. Runianka
12. Dąbrówka rozłogowa
13. Epimedium
14. Przylaszczka
15. Kopytnik
16. Żurawka
17. Funkia
18. Brunera

- Stosowane w uprawach współrzędnych warzyw:

19. Aksamitka
20. Nagietek
21. Ziola
22. Nasturcja
23. Wilczomlecz groszkowy
24. Nostrzyk żółty